

bestaan een zekere locale populariteit heeft verworven, al kan nog steeds een actievare belangstelling der burgerij wenschelijk geacht worden.

Maar het zou tenslotte een bewijs van groote ondankbaarheid zijn, indien niet bij onzen blik in het verleden ook getuigenis werd afgelegd van de niet genoeg te waardeeren medewerking van het Bestuur der Gemeente. Ik heb er geen herinnering aan, dat, indien ons Bestuur zich tot de Overheid der stad wendde met het verzoek om een misstand weg te nemen, die het historisch karakter der stad aantastte, of een maatregel te nemen, die de belangen, waarvoor „Oud-Utrecht” pal stond, moest bevorderen, der stede Overheid niet op de meest welwillende wijze tot inwilliging zich bereid toonde.

Dat deze belangstelling van het gemeentelijk Bestuur en van de burgerij van Utrecht in al haar lagen onze Vereeniging ook in de komende 25 jaren tot stut en staf moge blijven strekken, is de innige wensch van

Utrecht, 10 Februari 1948.

W. A. F. B.

VIJF EN TWINTIG JAREN „OUD-UTRECHT”

De historicus vorscht den „einder” af met zijn zoeklicht!

Hij richt zijn lichtbundel op personen, gebeurtenissen en tijdperken in zijne nabijheid, die dan in den fellen schijn strak staan afgeteekend, of wel tot in de verre duisternis van het verleden, waarin slechts een zwak schemerlicht doordringt en alleen maar vage vormen te onderscheiden zijn.

1948 is een jaar van herdenkingen:

Vóór alles de herdenking van het gouden Regeeringsjubileum van Hare Majesteit de Koningin, aan Wie ons land zooveel te danken heeft, dan, wat onze stad betreft, de herdenking, van het feit, dat negentien eeuwen geleden de nederzetting werd gevestigd, welke geacht wordt de stichting der stad Utrecht te zijn geweest en van het feit, dat 900 jaar geleden de Sint Pieterskerk door Bisschop Bernulfus werd gewijd.

Verder het jaar waarin de vijftigste Nederlandsche Jaarbeurs te Utrecht wordt gehouden en,..... na in volgorde van belangrijkheid eenige oogenblikken gewacht te hebben, mag ik dan bescheidenlijk zeggen, dat de Vereeniging „Oud-Utrecht” op 12 Maart 1948, vijf-en-twintig jaren bestaat.

Als men iemand geluk wenscht met een zilveren feest dan is wel het eerste, wat men te hooren krijgt: „ik ben blij dat ik het maq beleven en dat ik nog gezond ben!”

Ditzelfde kan de vereeniging „Oud-Utrecht”, dunkt mij, van harte zeggen.

Zij is verheugd in ditzelfde maandblad eene bijdrage te mogen

opnemen van haren Eere-Voorzitter: Dr. J. P. Fockema Andreae, die destijds als Burgemeester van Utrecht in het begin van 1923 tot een aantal stadgenoten een oproep richtte om te komen tot de oprichting van eene Vereeniging: „Welke zich met de historie van „Utrecht zou bezighouden en o.a. in een Jaarboekje de uitkomsten „van geschiedkundige nasporingen zou neerleggen.”

Het bestuur is ook verheugd, dat het nog tot zijn leden mag rekenen Dr. W. A. F. Bannier en den Heer G. A. Evers, die beiden vanaf de oprichting bestuurslid zijn geweest, de eerstgenoemde talrijke jaren Voorzitter en wnd. Voorzitter, de tweede talrijke jaren Secretaris en steeds — en nu nog — de zoo bekwame en onvermoeide redacteur van Jaarboekje en Maanblad.

Ontelbaar zijn de belangrijke en onderhoudende artikelen van zijne hand.

Het bestuur stelt het zeer op prijs, dat ook zij beiden eene bijdrage in dit Maanblad hebben willen plaatsen, terwijl het met weemoed herdenkt de leden van het eerstgevormd bestuur: Graadt van Roggen, Heeringa, Schuylenburg en Wagenaar, die allen zijn overleden en het lid van Beeck Calkoen, dat deze stad heeft verlaten. Met dankbaarheid denkt het bestuur aan alles wat zij voor „Oud-Utrecht” hebben gedaan.

Wanneer een jubilaris het tijdvak overdenkt, dat hij achter zich heeft, maakt hij in den regel een balans op, welke zich meestal in een paar hoofdvragen oplost: 1. heb ik wat bereikt? 2. ben ik in iets tekort geschoten? 3. heb ik medewerking ondervonden?

Onzen Secretaris Mr. J. W. C. van Campen, die zoo vriendelijk zal zijn op 12 Maart een overzicht van de belevenissen van onze vereeniging te geven mag ik geen gras voor de voeten wegmaaien, dus ik wil kort zijn; ik geloof wel dat ik de werkelijkheid niet uit het oog verlies als ik schrijf, dat het streven van „Oud-Utrecht”, gezien het ledental, gezien de belangstelling bij de excursies en lezingen en voor de publicaties, in ruimen kring waardeering geniet bij haar leden en er toe bijdraagt, in het algemeen in deze stad eerbied en liefde o.a. voor het historisch en architectonisch belangrijke bij het publiek aan te kweeken, waarvan getuigt de wed-ijver, oude gevels in hun ouden luister (en stijl) te herstellen. De Stichting het „Utrechtsch Monumentenfonds”, opgericht door het Gemeentebestuur van Utrecht, te samen met de vereeniging „Oud-Utrecht”, werkt in deze ook aanmoedigend en is een bewijs en een symbool van de prettige samenwerking, welke steeds tusschen het Stadsbestuur en onze Vereeniging bestaan heeft. De Wethouder van Openbare Werken en een bestuurslid van onze vereeniging hebben volgens den stichtingsbrief in het bestuur der stichting zitting.

Wat de vervulling van zijn taak betreft is het bestuur zich ten volle bewust, dat het niet alle wenschen zal hebben vervuld, welke door de leden zijn geuit of bij hen bestaan, tóch stelt het steeds

zeer op prijs, deze wenschen te vernemen en is gaarne bereid daaraan zooveel mogelijk tegemoet te komen. In deze speelt ook deze factor eene rol, dat de meeste leden van het bestuur hun eigen dagtaak hebben en slechts hun vrijen tijd aan het vereenigingsleven kunnen geven. Medewerking van jongere krachten zou zeker welkom zijn.

Namens het bestuur wil ik eindigen met de leden van „Oud-Utrecht” zeer dank te zeggen voor hun steun en belangstelling, in het afgelopen tijdvak ondervonden, en onze vereeniging een verderen groei en bloei toe te wenschen.

A. N. L. OTTEN.

EEN EN ANDER OVER HET MAANDBLAD

Met de herdenking van het vijf-en-twintigjarig bestaan der vereeniging valt de voltooiing van het twintigste deeltje van haar orgaan vrijwel samen. In al dien tijd is, rekening houdend met de geldelijke omstandigheden van „Oud-Utrecht” en de mogelijkheid van passende vulling, het Maandblad een bescheiden blaadje van acht bladzijden druks gebleven, dat ongestoord kon verschijnen. Alleen in den bezettingstijd zijn wel eens moeilijkheden gerezen.

Reeds kort na de komst der Duitsche troepen in 1940 moest aan het „verzoek” van den Ortskommandant, om een exemplaar kosteloos aan mevrouw Hirsch-Jaekel in de Juliana-laan te Bilthoven te zenden, worden voldaan. De reden van de plotselinge, tevoren nimmer gebleken belangstelling dezer Duitsche vrouw voor de geschiedenis van Utrecht, is nooit verklaard, maar kan wel gist worden.

In 1943 trof het Maandblad onverwachts een verschijningsverbod, waartoe, zoals hij zelf later aan derden heeft verklaard, de districtsinspecteur A. H. van der Stok aan de Kromme Nieuwegracht den tijdschriftendictator Max Blokzijl had geadviseerd. Opheffing van het verbod kon in overweging genomen worden, als het bestuur vroeg de uitgave in volkschen zin te mogen hervatten. Die matjesparade lag echter niet in de bedoeling van het bestuur en was ook overbodig doordat de secretaris-generaal van het departement van k. en w. de uitsluiting van het Maandblad ongedaan maakte.

Slechts een paar nummers van het herleefde Maandblad waren verschenen, toen de vereeniging registratieplicht harer periodieke publicaties bij de cultuurkamer werd voorgeschreven. Langs een omweg werd zoodoende geltracht het Maandblad onder de bemoeiingen eener daartoe niet wettelijk bevoegde N.S.B.-instelling te brengen. Het bestuur heeft gemeend ook in dit geval niet te mogen transigeeren en heeft toen de verdere uitgaaf stop gezet.

Eerst na de bevrijding, twee jaar later, is het Maandblad op-